

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Sayın Recep AKDAĞ** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Adem GEVERİ

Van Milletvekili

İnsan; dili, inancı, duyguları, planlama yeteneği, beklentileri, sosyal ve psikolojik yapısı ile varlık alemi içerisinde eşsiz bir konumdadır. İnsanın doğumundan ölümüne kadar sahip olduğu temel insan hakları vardır ve bu hakları korunmalıdır. Bu hakların başında tartışmasız olarak yaşam hakkı gelmekte ve hiçbir hak yaşama hakkı kadar kutsal değildir. Güvenlik, beslenme, barınma, seyahat, inanç vs. birçok hakkın da devredilemez, engellenemez temel haklardan olduğu muhakkaktır. Bu hakların korunup gözetilmesi ve geliştirilip yükseltilmesi için devlet kurumlarına, sivil toplum kuruluşlarına, meslek kuruluşlarına ve bireylere önemli sorumluluklar düşmektedir. İnsan olmaktan -sadece insan olmaktan- kaynaklanan temel hakların sağlanması ve bunlardan yararlanılması bir lütuf, bir paye, bir minnet değil; olmazsa olmaz bir hak olduğu bilincinin oluşturulması ve bu bilincin derinleştirilmesi gerekmektedir. Sağlık hakkının kullanılması da, insanların temel haklarından biridir. Anadilde sağlık hizmeti alabilme hakkı, bu anlamda yaşam hakkıyla bütünleşmiş bir durum arz etmektedir. Anadilde sağlık hizmeti talebi; sağlık hakkı, tedavi hakkı, hasta hakkı ve yaşam hakkının ayrılmaz bir parçasıdır. Ancak, bireylerin genel olarak kamusal alanda anadillerini kullanabilmeleri, kamusal hizmetleri alabilmeleri göz ardı edilmektedir. Doğuştan gelen bu hakkın engellenmesi veya kısmi/özel eğitimlerle sınırlandırılması, insanın insan olmaktan kaynaklı diğer tüm haklarını da sekteye uğratan temel insan hakkı ihlalidir.

Basına yansıyan haberlere göre, Antep'te mide rahatsızlığından 25 Aralık Devlet Hastanesine giden 82 yaşındaki Emine Kaplan, Türkçe bilmediği için derdini anlatamadığını, doktor ve sağlık görevlilerinin kendisine bakmadığını ve hakarete maruz kaldığını iddia etmiştir. Merkez Şahinbey ilçesine bağlı Vatan Mahallesi'nde ikamet eden Yılmazsoy, birkaç gün önce hastalanan babaannesini 25 Aralık Devlet Hastanesine götürdü. Doktor odasına tek alınan babaannesinin dil sorununu belirtmesine rağmen "Tercüman bulunuyor" cevabı verildiğini belirten Yılmazsoy, bir süre sonra içerden babaannesine hakaret edildiğini duyduğunu iddia etmiştir. "Güya Kürtçe konuştuğunu zanneden ama ağzından hiçbir şey anlaşılmayan hemşirenin bağırdığını gördüm. Ben odaya girip, doktora durumu anlattım. Bu kez doktor da bana bağırma başladı" diyen Yılmazsoy, durumu anlatmaya çalışıp, yardımcı olmak istediğini iletmesine rağmen aynı tavrın devam ettiğini iddia etmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- Bu iddialar için hızlı ve etkili bir biçimde soruşturma başlatılacak mı? Sorumlu olduğu tespit edilen kişiler hakkında yasal işlem başlatılacak mıdır?
- 2- Hasta Emine Kaplan, Türkçe anlamadığı için çalışanların sürekli bağırıp, hakaret ettiğini iddia ederek, "Ellerimi ayaklarımı çekiyorlardı. Bana sormadan hortumu çektiler. Müthiş bir acı hissettim. Ardından bizi odadan çıkardılar. En sonunda bir ambulans getirdiler. Başka bir hastaneye gittim" demiştir. Mağdura kapsamlı tanzim sağlanacak mıdır?
- 3- Türkiye'de anadilde sağlık hizmeti vermeye yönelik somut adımlar atılacak mıdır? Bu konuda yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa nelerdir? Hangi aşamada?
- 4- Anadilde sağlık hizmeti alamamanın beraberinde getirdiği sorunların tespiti ve buna bağlı travmaların bir an önce araştırılarak ortaya çıkartılması için çalışmalarınız var mıdır? Ya da olacak mıdır?
- 5- Sağlık alanında yaşanan anadil sorununun önündeki yasal engellerin ortadan kaldırılarak yeni yasal düzenlemeler ile güvence altına alınması ile birlikte sağlıkta anadil problemine kalıcı çözümler geliştirilmesi için projeleriniz var mıdır? Varsa nelerdir?
- 6- Kürtçe bilmeyen hekim ve sağlık personelinin karşılaştıkları sorunları gidermek için herhangi bir çalışmanız var mıdır? Bu kimselere Kürtçe eğitim verilmesi için herhangi bir çalışmanız mevcut mudur?